

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

W zeszycie 1/1975 publikują swe prace m. in.:

Edward Włodarczyk, mgr, Instytut Historii PAN

Krzysztof Gawlikowski, dr, Instytut Historii PAN

Mieczysław Iwanicki, dr, Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Siedlce

Karol Fiedor, doc. dr, Uniwersytet Wrocławski imienia Bolesława
Bieruta

Mieczysław Nurek, mgr, Uniwersytet Gdański

Aleksy Deruga, doc. dr hab., Instytut Krajów Socjalistycznych PAN

Kazimierz Nowak, prof. dr hab., Uniwersytet Śląski

Leon Grosfeld, prof. dr, Instytut Historii PAN

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik VII

1975

1

Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1975

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Hanna Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Zygmunt Mańkowski, Waldemar Michowicz, Stanisław Sierpowski, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Jan Tomicki, Roman Wapiński, Wojciech Wrzesiński, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ

Stanisława Lewandowska

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN

Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław, Oddział w Warszawie. 1975. Wyd. 1. Nakład 1200 egz. Objętość: 20,60 ark. wyd.; 15 ark. druk. z wkładką; 19,95 ark. A1. Papier druk. sat. kl. III, 70 g 70×100 cm. Oddano do składania 27 XII 1974, podpisano do druku 28 V 1975, wydrukowano w czerwcu 1975 roku w Białostockich Zakładach Graficznych, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego; Zam. 132

B-32

Cena: 30,— zł

SPIS TREŚCI

Edward Włodarczyk — Tendencje rozwojowe niemieckiego przemysłu okrętowego w Szczecinie w latach 1851—1918	3
Krzysztof Gawlikowski — Rządy warlordów w Chinach; geneza, charakter i przemiany	31
Mieczysław Iwanicki — Polityka oświatowa w szkolnictwie niemieckim na Pomorzu Gdańskim i w Wielkopolsce w latach 1919—1939	57
Karol Fiedor — Opinia zagraniczna wobec wydarzeń w Niemczech w latach 1933—1939	81
Mieczysław Nurek — Londyńska wizyta Józefa Becka w listopadzie 1936 roku	111
Aleksy Deruga — Polityka zagraniczna Bułgarii w 1944 roku	127

*

Kazimierz Nowak — Partie i organizacje skrajnie prawicowe w Stanach Zjednoczonych	159

MISCELLANEA

Leon Grosfeld — Polska wobec sprawy ewakuacji Nadrenii	187

MATERIAŁY

Alina Winawerowa — Kronika 103 dni	199

ZYCIE NAUKOWE

Problemy historii najnowszej na VI Międzynarodowym Kongresie Historii Gospodarczej w Kopenhadze — Hanna Jędruszczak	223

СОДЕРЖАНИЕ

Эдвард Влодарчик—Тенденции развития немецкой судостроительной промышленности в Щецине в 1851-1918 гг.	3
Кшиштоф Гавликовски—Власть милитаристов в Китае; ее генезис, характер и эволюция	31
Мечислав Иванички—Просветительная политика в немецкой системе на Гданьском Поморье и в Великопольше в 1919-1939 гг. . .	57
Кароль Федор—Реакция зарубежного общественного мнения на события в Германии в 1933-1939 гг.	81
Мечислав Нурек—Визит Юзефа Бека в Лондон в ноябре 1936 г.	111
Алексы Деруга—Внешняя политика Болгарии в 1944 г. . . .	127

*

Казимеж Новак—Ультраправые партии и организации в Соединенных Штатах	159

MISCELLANEA

Леон Гросфельд—Отношение Польши к вопросу эвакуации из демилитаризованной зоны вдоль Рейна	187

МАТЕРИАЛЫ

Алина Винавер—Хроника 103 дней	199

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Проблемы новейшей истории на VI Международном конгрессе экономической истории в Копенгагене—Ханна Ендрушак	223

CONTENTS

Edward Włodarczyk — Development Tendencies of German Ship- building Industry in Szczecin in the Years 1851—1918	3
Krzysztof Gawlikowski — The Warlords' Rule in China; Its Origin, Character and Transformations	31
Mieczysław Iwanicki — The Educational Policy in the German School System in Gdańsk Pomerania and Great-Poland in the Years 1919—1939	57
Karol Fiedor — Foreign Opinion on the Events in Germany 1933—1939	81
Mieczysław Nurek — Józef Beck's Visit to London in November 1936	111
Aleksy Deruga — The Foreign Policy of Bulgaria in 1944	127

*

Kazimierz Nowak — Parties and Organizations of the Extreme Right in the United States	159

MISCELLANEA

Leon Grosfeld — Poland and the Problem of Evacuation of Rhineland	187

DOCUMENTS

Alina Winawerowa — A Chronicle of 103 Days	199

EVENTS IN SCIENCE

Problems of Modern History at the 6th Congress of Economic History in Copenhagen — Hanna Jędruszczak	223

TABLE DES MATIÈRES

Edward Włodarczyk — Tendances de développement de l'industrie navale de Szczecin dans les années 1851—1918	3
Krzysztof Gawlikowski — Le règne des war lords en China; genèse caractère et évolution	31
Mieczysław Iwanicki — La politique de l'enseignement dans les écoles allemandes en Poméranie à Gdańsk et en Grande-Pologne dans les années 1919—1939	57
Karol Fiedor — L'opinion étrangère face aux événements des années 1933—1939 en Allemagne	81
Mieczysław Nurek — La visite du ministre Józef Beck à Londres en novembre 1936	111
Aleksy Deruga — La politique étrangère de la Bulgarie en 1944	127

*

Kazimierz Nowak — Partis et organisations d'extrême droite aux Etats-Unis	159

MISCELLANEA

Leon Grosfeld — La Pologne face au problème d'évacuation de la Rhénanie	187

DOCUMENTS

Alina Winawerowa — La chronique des 103 jours	199

VIE SCIENTIFIQUE

Les problèmes de l'histoire récente au VI ^e Congrès international d'histoire économique à Copenhague — Hanna Jędruszczak	223

INHALTVERZEICHNIS

Edward Włodarczyk — Die Entwicklungstendenzen der germanischen Werftindustrie in Szczecin in den Jahren 1851—1918	3
Krzysztof Gawlikowski — Der Herrschaft der Warlords in China, Genese, Charakter und Wandlungen	31
Mieczysław Iwanicki — Die Bildungspolitik im deutschen Schulwesen in Pomorze Gdańskie und in Grosspolen in der Jahren 1919—1939	57
Karol Fiedor — Die ausländische Meinung angesichts der Ereignisse in Deutschland 1933—1939	81
Mieczysław Nurek — Der Londoner Besuch Józef Becks im Novem- ber 1936	111
Aleksy Deruga — Die Aussenpolitik Bulgariens im Jahre 1944	127

*

Kazimierz Nowak — Die Parteien und Organisationen der äussersten Rechten in den Vereinigten Staaten	159

MISCELLANEA

Leon Grosfeld — Polen angesichts der Evakuierung des Rheinlandes	187

MATERIALIEN

Alina Winawerowa — Chronik von 103 Tagen	199

DAS WISSENSCHAFTLICHE LEBEN

Probleme der neuesten Geschichte auf dem VI. Internationalen Kongress für die Wirtschaftsgeschichte in Kopenhagen — Hanna Jędruszczak	223

D Z I E J E N A J N O W S Z E

TREŚĆ ROCZNIKA VI — 1974

ROZPRAWY

	Nr	Str.
Bębenek Stanisław — Spory historyczne w polskiej prasie kulturalno-literackiej lat 1945—1948	2	33
Ciupak Edward — Przemiany katolicyzmu w środowisku wsi polskiej	2	97
Czerwiński Marcin — Kłopoty z kulturą jako przedmiotem badań	1	7
Filipkowski Tadeusz — Działalność repolonizacyjna szkoły na Warmii i Mazurach	2	117
Giełżyński Wojciech — Wielość kultur: realia, mity i zachęta do refleksji	1	19
Jędruszczak Hanna — Struktura społeczna ludności miejskiej w Polsce Ludowej (1944—1970)	2	51
Kaczmarek Zygmunt — Obóz Wielkiej Polski w Poznańskim w latach 1926—1932	3	21
Karwacki Władysław Lech — Badania nad kulturą robotniczą w Polsce	1	45
Kersten Krystyna — Nowy model terytorialny Polski a kształtowanie postaw ludności w pierwszych latach władzy ludowej (1944—1948)	2	7
Łukasiewicz Genowefa — Wokół genezy i przebiegu akcji „Wisła” w 1947 r.	4	35
Madajczyk Czesław — Badania porównawcze nad okupacjami hitlerowskimi	4	53
Nowak-Kiełbikowa Maria — Wizyta Augusta Zaleskiego w Londynie w grudniu 1931 r.	4	19
Poletajew W. E. — Niektóre metodologiczne i metodyczne problemy zastosowania najnowszych środków i metod w badaniach nad historią struktury społecznej społeczeństwa radzieckiego	2	135
Stabrowska Aleksandra — Nowoczesne metody informacyjno-wyszukiwawcze	2	147
Szarota Tomasz — Kultura masowa w pierwszych latach Polski Ludowej	1	113
Wereszycki Henryk — Międzynarodowe echa jubileuszu Kraszewskiego	3	3
Widerszpil Stanisław — Klasa robotnicza i inteligencja we współczesnym społeczeństwie socjalistycznym	2	69

Zieliński Henryk — Mniejszości narodowe w Europie środkowej a problem bezpieczeństwa europejskiego 1918—1939	4	3
Żółkiewski Stefan — Główne tendencje rozwoju polskiej myśli literackiej 1918—1939	1	67

DYSKUSJE I POLEMIKI

Ajnenkiel Andrzej, Heliasz Andrzej, Nowak-Kiełbikowa Maria, Żarnowska Anna — Świadomość współczesna	4	71
Cienciała Anna — Misja pokoju Carla Burckhardta	4	93
Demińska Krystyna — Motywacja jednostki czynnikiem wzrostu gospodarczego	1	171
Dopierała Bogdan — Problemy syntezy dziejów polityki morskiej II Rzeczypospolitej	3	87
Gawlikowski Krzysztof — Subiektywne czynniki rozwoju gospodarczego	1	151
Hass Ludwik — Społeczeństwo Polski międzywojennej	3	134
Jędruszczak Hanna — Tadeusz Borowski i jego publicystyka	1	175
Jędruszczak Tadeusz — Społeczeństwo Polski międzywojennej	3	134
Terej Jerzy Janusz — Narodowa Demokracja — fakty i oceny [dr. Józefowi Zielińskiemu w odpowiedzi]	3	77
Zieliński Józef — Narodowa Demokracja na cenzurowanym	3	57

PRZEGLĄDY BADAŃ

Abkowicz Jerzy — I Zjazd Komunistycznej Partii Chin	3	175
Dunin-Wasowicz Krzysztof — Pamiętnikarstwo polskie	1	199
Filipkowski Tadeusz — Ludność rodzima ziem zachodnich i północnych	2	233
Słabek Henryk — Stronnictwa Ludowe i chłopci ziem zachodnich i północnych	2	227
Wisner Henryk — Zbliżenia. Społeczeństwo II Rzeczypospolitej a kultura radziecka. Stan badań	1	187
Wojna Romuald — Pięćdziesięciolecie utworzenia Związku Radzieckiego	4	107

MISCELLANEA

Iwaniak Stefan — Robotnicy wobec parcelacji folwarków obszarnicznych	2	205
Pajewski Janusz — Politycy polscy w relacjach dyplomatycznych francuskich	1	207
Słabek Henryk — Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych	2	153
Wrzosek Mieczysław — Dążenie do powołania na emigracji w 1917 r. Polskiego Naczelnego Organu Politycznego	3	99

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Borkowski Jan — Agrariusze, chłopci, rolnictwo i polityka rolna we Francji w latach 1860—1966	3	121

Buczma Stanisław — Stosunki radziecko-japońskie w latach II wojny światowej	1	242
Sudnik Wanda — Górny Śląsk w systemie prawnopolitycznym III Rzeszy	1	223
Torzeczki Ryszard — Dwie nowe prace zachodniemieckie z zakresu dziejów stosunków niemiecko-radzieckich w latach 1918—1941	1	232
Zamojski Jan — Obrachunek historyczny czy rachunek sumienia .	4	119

*

Duroselle J. B., L'Europe de 1815 à nos jours. Vie politique et relations internationales (Henryk Korczyk)	1	254
Hawranek Fr., Niemiecka socjaldemokracja w prowincji górnośląskiej w latach 1929—1933 (Wiesław Lesiuk)	3	160
Jędruszczak Hanna, Zatrudnienie a przemiany społeczne w Polsce w latach 1944—1960 (Maria Ciechocińska, Jerzy Topolski)	3	144
Łossowski P., Kraje bałtyckie na drodze od demokracji parlamentarnej do dyktatury (1918—1934) (Henryk Zieliński)	1	250
Malinowski M., Geneza PPR (Maria Turlejska)	3	155
Meissner L., Niemieckie organizacje antyfaszystowskie w Polsce 1933—1939 (Karol Fiedor, Jerzy Pabisz)	3	162
Morgan K. O., The age of Lloyd George (Henryk Korczyk)	4	147
Nutting A., Nasser (Paweł de Laval)	3	167
Pawlak St., Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Chin (1941—1955) (Krzysztof Gawlikowski)	3	170
Szarota T., Okupowanej Warszawy dzień powszedni (Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Marek Getter)	4	139
Tych F., Związek Robotników Polskich 1889—1892, anatomia wczesnej organizacji robotniczej (Walentyna Najdus)	4	135

ŻYCIE NAUKOWE

Bortnowski Władysław — Problemy pracy Zakładu Historii USSR na wyższych uczelniach	1	257
Gawlikowski Krzysztof — Wykład prof. E. M. Żukowa	2	251
J. T. — Partyjna narada historyków	2	256
Kaźmierska Janina — Z prac Polskiej Komisji Historii II Wojny Światowej	4	162
Koźmiński Maciej — Historiografia II wojny światowej w Europie środkowo-wschodniej	4	153
Nietyksza Maria — Międzynarodowe sympozjum nt. Industrializacja i nowoczesna technika w rolniczych krajach Europy środkowej i południowej (1850—1918)	2	243
Pilch Andrzej — Ruch oporu w Polsce południowej i w okupowanych przez Niemcy krajach Europy Środkowej	1	259
Serwański Maciej — Problem bezpieczeństwa w Europie od Locarno do Monachium	2	247
Stabrowska Aleksandra — Mikrofiszowy system informacji .	2	255

Szule Witold, Živković Nikola — Trzecia Rzesza . . . Ju- gosławia w latach 1933—1945	4	157

LISTY DO REDAKCJI

Redaktor Naczelny „Dziejów Najnowszych” — Jerzy Janusz Terej	1	265

INDEKS AUTORÓW

- Abkowicz Jerzy (Warszawa) 3 (175—181)
Ajnenkiel Andrzej (Warszawa) 4 (79—81)
Bębenek Stanisław (Warszawa) 2 (33—50)
Borkowski Jan (Warszawa) 3 (121—134)
Bortnowski Władysław (Łódź) 1 (257—258)
Buczma Stanisław (Warszawa) 1 (242—250)
Ciechocińska Maria (Warszawa) 3 (144—150)
Cienciala Anna (Cansas, USA) 4 (83—106)
Ciupak Edward (Warszawa) 2 (97—116)
Czerwiński Marcin (Warszawa) 1 (7—18)
De Laval Paweł (Warszawa) 3 (167—170)
Dembińska Krystyna (Warszawa) 1 (171—185)
Dopierała Bogdan (Szczecin) 3 (87—98)
Dunin-Wąsowicz Krzysztof (Warszawa) 1 (199—206); 2 (251—255); 4 (139—144)
Fiedor Karol (Wrocław) 3 (162—167)
Filipkowski Tadeusz (Olsztyn) 2 (117—133; 233—242)
Gawlikowski Krzysztof (Warszawa) 1 (151—170); 2 (251—251); 3 (170—174)
Getter Marek (Warszawa) 4 (144—147)
Giełżyński Wojciech (Warszawa) 1 (19—43)
Hass Ludwik (Warszawa) 3 (134—139)
Heliasz Andrzej (Warszawa) 4 (73—77)
Iwaniak Stefan (Kielce) 2 (205—225)
Jędruszczak Hanna (Warszawa) I (175—185); 2 (51—67)
Jędruszczak Tadeusz (Warszawa) 2 (256—259); 3 (134—143)
Kaczmarek Zygmunt (Poznań) 3 (21—55)
Karwacki Władysław Lech (Łódź) 1 (45—65)
Kaźmierska Janina (Warszawa) 4 (162—164)
Kersten Krystyna (Warszawa) 2 (7—31)
Korczyk Henryk (Kraków) 1 (254—256); 4 (147—151)
Kozmiński Maciej (Warszawa) 4 (153—157)
Lesiuk Wiesław (Warszawa) 3 (160—162)
Łukasiewicz Genowefa (Szczecin) 4 (35—51)
Madajczyk Czesław (Warszawa) 4 (53—70)
Najdus Walentyna (Warszawa) 4 (135—139)
Nietyksza Maria (Warszawa) 2 (243—247)
Nowak-Kiełbikowa Maria (Warszawa) 4 (19—34)
Pabisz Jerzy (Wrocław) 3 (162—167)
Pajewski Janusz (Poznań) 1 (207—221)
Pilch Andrzej (Kraków) 1 (259—264)
Poletajew W. E. (Moskwa) 2 (135—145)

- Serwański Maciej (Poznań) 2 (247—250)
Słabek Henryk (Warszawa) 2 (3—5; 153—202; 227—232)
Stabrowska Aleksandra (Warszawa) 2 (147—152; 255—256)
Sudnik Wanda (Warszawa) 1 (223—232)
Szarota Tomasz (Warszawa) 1 (113—149)
Szulc Witold (Poznań) 4 (157—162)
Terej Jerzy Janusz (Warszawa) 1 (265—266); 3 (77—86)
Topolski Jerzy (Poznań) 3 (150—154)
Torzecki Ryszard (Warszawa) 1 (232—242)
Turlejska Maria (Warszawa) 3 (155—160)
Wereszycki Henryk (Kraków) 3 (3—18)
Widerszpil Stanisław (Warszawa) 2 (69—96)
Wisner Henryk (Warszawa) 1 (187—198)
Wojna Romuald (Warszawa) 4 (107—118)
Wrzosek Mieczysław (Warszawa) 3 (99—120)
Zamojski Jan (Warszawa) 4 (119—135)
Zieliński Henryk (Wrocław) 1 (250—254); 4 (3—18)
Zieliński Józef (Kraków) 3 (57—76)
Żarnowska Anna (Warszawa) 4 (72—73)
Żarnowski Janusz (Warszawa) 1 (3—5)
Živković Nikola (Sofia, Bułgaria) 4 (157—162)
Żółkiewski Stefan (Warszawa) 1 (67—112)

Cena: zł 30,—
Indeks: 35716/35568

WARUNKI PRENUMERATY

Cena prenumeraty rocznej — 120 zł, półrocznej — 60 zł

Instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy, szkoły — mające siedzibę w miastach wojewódzkich i powiatowych, mogą zamawiać prenumeratę za pośrednictwem miejscowych Oddziałów i Delegatur RSW „Prasa — Książka — Ruch” lub bezpośrednio w Centrali Kolportażu RSW „Prasa — Książka — Ruch” 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO 1-6-100020, w terminie do dnia 25 listopada na rok następny.

Instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy, szkoły — mające siedzibę w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW „Prasa — Książka — Ruch”, powinny opłacać prenumeratę w terenowych właściwych urzędach pocztowych.

Prenumeratę krajową dla czytelników indywidualnych przyjmujących urzędy pocztowe, listonosze i bezpośrednio Centrala Kolportażu RSW „Prasa — Książka — Ruch” 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO 1-6-100020, w terminie do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych RSW „Prasa — Książka — Ruch” 00-840 Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100024.

Sprzedż numerów bieżących i uprzednich

Instytucje państwowe i społeczne, szkoły, zakłady pracy oraz czytelnicy indywidualni mogą nabywać tę publikację

- w księgarni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN; sprzedaż gotówkowa i wysyłkowa pojedynczych numerów i w kontynuacji; płatność gotówką, przelewem lub za zaliczeniem pocztowym; adres: ORPAN, 00-901, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, konto PKO nr 1-6-100312;

- w Księgarni „Ossolineum”, 50-166, Wrocław, Rynek 8;

- w Głównej Księgarni Naukowej, 00-088 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7;

- w Księgarni Naukowej, 31-118, Kraków, ul. Podwałe 6.

Prenumeratorzy mieszkający za granicą mogą zamawiać za pośrednictwem Centrali Handlu Zagranicznego „Ars Polona — Ruch”, 00-088, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7, Bank Handlowy S.A. Warszawa, konto nr 1595-006-000-00710.